

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (piektā palāta)

2018. gada 19. septembrī*

Apelācija – Valsts atbalsts – Atbalsta shēma, ko īstenojusi Francija – Netieša un neierobežota valsts garantija, kas *Institut Français du Pétrole (IFP)* piešķirta, piešķirot tai publiskas organizācijas, kura nodarbojas ar rūpnieciskiem un komerciāliem jautājumiem (*EPIC*), statusu – Lēmums, ar kuru šis pasākums atzīts par tādu, kas daļēji nav valsts atbalsts un daļēji ir valsts atbalsts, kurš ir saderīgs ar iekšējo tirgu, ja tiek ievēroti noteikti nosacījumi – Jēdziens “atbalsta shēma” – Priekšrocības pastāvēšanas prezumpcija – Pierādīšanas pienākums un apjoms

Lietā C-438/16 P

par apelācijas sūdzību atbilstoši Eiropas Savienības Tiesas statūtu 56. pantam, ko 2016. gada 4. augustā iesniedza

Eiropas Komisija, ko pārstāv *B. Stromsky* un *D. Grespan*, pārstāvji,

prasītāja,

pārējās lietas dalībnieces:

Francijas Republika, ko pārstāv *D. Colas* un *J. Bousin*, pārstāvji,

IFP *Énergies nouvelles*, Rieijmalmezona [*Rueil-Malmaison*] (Francija), ko pārstāv *E. Morgan de Rivery* un *E. Lagathu*, *avocats*,

prasītājas pirmajā instancē.

TIESA (piektā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs Ž. L. da Krušs Vilasa [*J. L. da Cruz Vilaça*], Tiesas priekšsēdētāja vietnieks A. Ticano [*A. Tizzano*] (referents), tiesneši E. Borgs Bartets [*A. Borg Barthet*], M. Bergere [*M. Berger*] un F. Biltšens [*F. Biltgen*],

ģenerālvokāts: M. Vatelē [*M. Wathelet*],

sekretāre: V. Džakobo-Peironela [*V. Giacobbo-Peyronnel*], administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2017. gada 28. septembra tiesas sēdi,

noklausījusies ģenerālvokāta secinājumus 2017. gada 7. decembra tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

* Tiesvedības valoda – franču.

Spriedums

- 1 Ar savu apelācijas sūdzību Eiropas Komisija lūdz atcelt Eiropas Savienības Vispārējās tiesas 2016. gada 26. maija spriedumu Francija un *IFP Énergies nouvelles*/Komisija (T-479/11 un T-157/12, turpmāk tekstā – “pārsūdzētais spriedums”, EU:T:2016:320), ciktāl Vispārējā tiesa ar to atcēla Komisijas 2011. gada 29. jūnija Lēmuma 2012/26/ES par valsts atbalstu C 35/08 (ex NN 11/08), ko Francija piešķirusi publiskajai organizācijai “Institut Français du Pétrole” (OV 2012, L 14, 1. lpp.; turpmāk tekstā – “apstrīdētais lēmums”), 1. panta 3.–5. punktu, kā arī 2.–12. pantu.

Atbilstošās tiesību normas

- 2 Padomes Regulas (EK) Nr. 659/1999 (1999. gada 22. marts), ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus [LESD 108.] panta piemērošanai (OV 1999, L 83, 1. lpp.), kas bija spēkā attiecīgo faktu laikā, 1. pants bija formulēts šādi:

“Šajā regulā:

- a) “atbalsts” ir visi pasākumi, kas atbilst kritērijiem, kuri noteikti [LESD 107. panta 1. punktā];

[..]

- c) “jauns atbalsts” ir atbalsts, t.i., atbalsta shēmas un individuāls atbalsts, kas nav pastāvošs atbalsts, tostarp pastāvoša atbalsta grozījumi;

- d) “atbalsta shēma” ir visi dokumenti, pamatojoties uz kuriem bez turpmākiem izpildes pasākumiem var piešķirt individuālu atbalstu uzņēmumiem, kuri vispārīgi un teorētiski definēti attiecīgajos dokumentos, un visi dokumenti, pamatojoties uz kuriem vienam vai vairākiem uzņēmumiem uz nenoteiktu laika periodu un/vai nenoteiktā apmērā var piešķirt atbalstu, kas nav saistīts ar kādu konkrētu projektu;

- e) “individuāls atbalsts” ir atbalsts, ko nepiešķir, pamatojoties uz atbalsta shēmu, un paziņojami atbalsta piešķirumi, pamatojoties uz kādu atbalsta shēmu;

[..].”

- 3 Komisijas paziņojuma par [LESD 107. un 108.] panta piemērošanu valsts atbalstam garantiju veidā (OV 2008, C 155., 10. lpp.; turpmāk tekstā – “Paziņojums par garantijām”) 1.2. punktā “Garantiju veidi” ir noteikts:

“Parasti garantijas tiek saistītas ar aizdevumu vai citām finanšu saistībām, par ko vienojas aizņēmējs un aizdevējs; tās var piešķirt kā individuālas garantijas vai garantiju shēmu ietvaros.

Tomēr var būt dažādu veidu garantijas – atkarībā no tiesiskā pamata, aptvertā darījuma veida, ilguma utt. Turpmāk uzskaitīti daži garantiju veidi, bet šis saraksts nav izsmeljošs:

[..]

- neierobežotas garantijas pretstatā garantijām, kuru apjoms un/vai darbības laiks ir ierobežots. Komisija par atbalstu garantijas veidā uzskata arī labvēlīgākus finansēšanas noteikumus uzņēmumam, kura juridiskās formas dēļ nav iespējams tā bankrots vai citas maksātnespējas procedūras vai kam tiek sniegta nepārprotama valsts garantija, vai kam valsts nodrošina zaudējumu segšanu. Tas pats attiecas uz gadījumiem, kad valsts iegādājas tāda uzņēmuma daļas, uzņemoties neierobežotu atbildību, nevis ierobežotu atbildību kā parasti,

[..].”

- 4 Paziņojuma par garantijām 2.1. punktā “Vispārīgas piezīmes” ir noteikts:

“[LESD 107.] panta 1. punkts paredz, ka ar kopējo tirgu nav saderīgs nekāds atbalsts, ko piešķir dalībvalstis vai ko jebkādā citā veidā piešķir no valsts līdzekļiem un kas rada vai draud radīt konkurences izkropļojumus, dodot priekšroku konkrētiem uzņēmumiem vai konkrētu preču ražošanai, ciktāl tāds atbalsts iespaido tirdzniecību starp dalībvalstīm.

Šos vispārīgos kritērijus vienādā mērā piemēro arī garantijām. Tāpat kā attiecībā uz citiem potenciālā atbalsta veidiem, valsts atbalsts var būt arī garantijas, ko tieši izsniedz valsts, t.i., centrālās, reģionālās vai pašvaldības iestādes, kā arī garantijas, ko, izmantojot valsts līdzekļus, izsniedz cita valsts kontrolēta struktūra, piemēram, uzņēmumi, un ko var piedēvēt valsts iestādēm.

Lai nepieļautu nekādas šaubas, attiecībā uz valsts garantijām jāprecizē valsts līdzekļu jēdziens. Valsts garantijas priekšrocība ir tā, ka valsts uzņemas ar garantiju saistīto risku. To, ka valsts uzņemas risku, parasti vajadzētu atlīdzināt, maksājot atbilstīgu prēmiju. Ja valsts pilnībā vai daļēji atsakās no šādas prēmijas, rodas gan labums uzņēmumam, gan valsts līdzekļu samazinājums. Tādējādi, pat ja izrādās, ka valsts nemaz neveic ar garantiju saistītus maksājumus, saskaņā ar [LESD 107.] panta 1. punktu tomēr var runāt par valsts atbalstu. Atbalstu uzskata par piešķirtu garantijas izsniegšanas brīdī, nevis garantijas izmantošanas brīdī vai tad, kad tiek veikts maksājums saskaņā ar garantijas noteikumiem. Tas, vai garantija nozīmē valsts atbalstu, un, ja nozīmē, tad tas, kāds var būt valsts atbalsta apmērs, jāvērtē garantijas izsniegšanas laikā.

[..].”

- 5 Saskaņā ar paziņojuma par garantijām 2.2. punktu “Atbalsts aizņēmējam”:

“Parasti aizņēmējs ir atbalsta saņēmējs. Kā norādīts 2.1. punktā, riska uzņemšanos parasti vajadzētu atlīdzināt, maksājot atbilstīgu prēmiju. Aizņēmējs iegūst priekšrocību, ja tam nav jāmaksā prēmija vai jāmaksā neliela prēmija. Salīdzinājumā ar situāciju, kad garantija netiek sniegta, valsts garantija dod iespēju aizņēmējam saņemt labākus finanšu nosacījumus aizdevumam nekā finanšu tirgos parasti pieejamie aizdevumu nosacījumi. Parasti, pateicoties valsts garantijai, aizņēmējs var saņemt zemākus procentus un/vai piedāvāt mazāku nodrošinājumu. Dažos gadījumos, ja nebūtu valsts garantijas, aizņēmējs nevarētu atrast finanšu iestādi, kas vispār būtu gatava tam aizdot. [..].”

Tiesvedības priekšvēsture un apstrīdētais lēmums

- 6 *IFP Énergies nouvelles* (turpmāk tekstā – “*IFPEN*”), kuras nosaukums pirms 2010. gada 13. jūlija bija *Institut français du pétrole*, ir Francijas publiska organizācija, kuras uzdevumi ir pētniecība un attīstība naftas un gāzes krājumu izpētes jomā un naftas pārstrādes un naftas ķīmijas tehnoloģiju jomā, inženieru un tehniskā personāla mācības un nozaru informācijas sniegšana un dokumentācijas izstrāde.
- 7 Līdz 2006. gadam *IFPEN* bija privāto tiesību juridiska persona, kas atbilstoši spēkā esošajiem valsts tiesību aktiem bija Francijas valdības ekonomiskā un finanšu kontrolē.
- 8 Saskaņā ar 2005. gada 13. jūlija Likumu Nr. 2005-781, ar kuru nosaka enerģētikas politikas virzienus (2005. gada 14. jūlija *JORF*, 11570. lpp.), no 2006. gada 6. jūlija *IFPEN* tika pārveidota par publisku organizāciju, kas nodarbojas ar rūpnieciskiem un komerciāliem jautājumiem [*établissement public à caractère industriel et commercial*] (turpmāk tekstā – “*EPIC*”).

- 9 Saskaņā ar Francijas tiesībām *EPIC* ir no valsts atdalītas juridiskās personas un tām ir finanšu autonomija, kā arī īpašas pilnvaras, kas parasti ietver viena vai vairāku sabiedrisko pakalpojumu uzdevumu izpildi. Tā kā šīs organizācijas ir publisko tiesību juridiskās personas, uz tām neattiecas vispārējo tiesību maksātspējas procedūras saskaņā ar vispārējo valsts īpašuma neaizskaramības principu.
- 10 Tā kā *EPIC* īpašais juridiskais statuss piesaistīja Komisijas uzmanību, tā 2010. gada 26. janvāra Lēmumā 2010/605/ES par valsts atbalstu C 56/07 (ex E 15/05), ko Francija piešķirusi *La Poste* (OV 2010, L 274, 1. lpp.; turpmāk tekstā – “Lēmums “La Poste””), izskatīja šo statusu saskaņā ar noteikumiem, kas reglamentē valsts atbalstu Eiropas Savienībā. Šajā ziņā, konstatējusi, ka tās statusa dēļ *EPIC* ir netieša un neierobežota valsts garantija, Komisija uzskatīja, ka šajā gadījumā šāda garantija ir valsts atbalsts LESD 107. panta 1. punkta izpratnē, jo tā ļāva *La Poste* iegūt labvēlīgākus kreditēšanas nosacījumus, nekā tā būtu saņēmusi, ja tā būtu tikusi vērtēta vienīgi pēc pašas nopelniem.
- 11 Saistībā ar procedūru, kurā tika pieņemts Lēmums “La Poste”, Francijas iestādes 2006. gadā informēja Komisiju par *IFPEN* pārveidošanu no privāto tiesību juridiskās personas par *EPIC*. Šī informācija tika iesniegta Komisijai saistībā ar 2005. gadā uzsākto procedūru par valsts finansējuma, ko Francijas iestādes piešķirušas *IFPEN*, pārbaudi saistībā ar noteikumiem, kas reglamentē valsts atbalstu.
- 12 Komisija nolēma nodalīt jautājuma par to, vai *IFPEN* pārveide par *EPIC* varētu būt valsts atbalsts LESD 107. panta 1. punkta izpratnē, izskatīšanu no jautājuma par *IFPEN* valsts finansējumu izskatīšanas. Tādējādi, pirmkārt, 2008. gada 16. jūlijā tā slēdza *IFPEN* piešķirtā valsts finansējuma pārbaudi, pieņemot Lēmumu 2009/157/EK par atbalstu, ko Francija sniegusi grupai *IFP* (C 51/05 (ex NN 84/05)) (OV 2009, L 53, 13. lpp.). Otrkārt, tajā pašā dienā ar lēmumu, kas publicēts *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* (OV 2008, C 259, 12. lpp.), tā nolēma uzsākt formālu izmeklēšanas procedūru par neierobežoto Francijas valsts garantiju par labu *IFPEN* un aicināja ieinteresētās puses iesniegt apsvērumus.
- 13 2011. gada 29. jūnijā Komisija pieņēma apstrīdēto lēmumu.
- 14 Šajā lēmumā Komisija, pirmkārt, pamatojoties uz argumentāciju, kas ir analoga Lēmumā “La Poste” izklāstītajai, uzskatīja, ka ar *IFPEN* pārveidi par *EPIC* kopš 2006. gada 6. jūlija šai organizācijai tika piešķirta neierobežota un netieša valsts garantija.
- 15 Šajā saistībā Komisija būtībā norādīja, ka ar *EPIC* statusu saistītās īpatnības paredz, ka valstij ir garantijas sniedzējas pēdējā instancē loma *IFPEN* parādu atmaksā. Tādējādi vienlaikus pastāvot gan priekšrocība šai organizācijai, gan valsts līdzekļu tērēšana, jo valsts atteicās no atlīdzības, kas parasti ir saistīta ar garantijām. Turklāt garantija radot iespējamu iesaistīšanās risku attiecībā uz valsts līdzekļiem nākotnē, jo valstij līdz ar to varot nākties maksāt *IFPEN* parādus.
- 16 Otrkārt, Komisija precizēja, ka neierobežota valsts garantija, kas izriet no *IFPEN EPIC* statusa, varētu būt valsts atbalsts, ciktāl tā sedz *IFPEN* saimnieciskās darbības. Tādēļ tā nolēma ierobežot savu analīzi par valsts atbalsta pastāvēšanu, to attiecinot vienīgi uz *IFPEN* veiktajām darbībām, kam ir saimniecisks raksturs.
- 17 Treškārt, Komisija vērtēja to, vai šī netiešā un neierobežotā garantija sniedz *IFPEN* selektīvu priekšrocību LESD 107. panta 1. punkta nozīmē tās attiecībās ar banku un finanšu iestādēm, piegādātājiem un klientiem.
- 18 Vispirms saistībā ar attiecībām ar banku un finanšu iestādēm Komisija secināja, ka šī organizācija nav guvusi reālu ekonomisku priekšrocību no valsts garantijas saistībā ar tās *EPIC* statusu laikposmā no tās pārveides par *EPIC* 2006. gada jūlijā līdz 2010. gada beigām (turpmāk tekstā – “attiecīgais

laikposms”). Šī iestāde tomēr uzsvēra, ka šāds secinājums ir spēkā tikai attiecībā uz pagātņi, jo tā nevarēja paredzēt tirgus dalībnieku turpmāko rīcību, ne arī to, kā mainīsies viņu priekšstats par valsts garantijas ietekmi uz *IFPEN* saistību neizpildes risku.

- 19 Turpinājumā saistībā ar attiecībām ar piegādātājiem Komisija secināja, ka *IFPEN* ir guvusi reālu ekonomisku priekšrocību, kas izpaudās kā tās piegādātāju praktizēto cenu samazinājums. Šis cenu samazinājums esot izrietējis no tā, ka piegādātāji labvēlīgāk vērtējuši *IFPEN* saistību neizpildes risku, jo šī organizācija tās *EPIC* statusa dēļ nevarēja tikt likvidēta tiesas ceļā. Šajā ziņā Komisija būtībā uzskatīja, ka valsts garantijas neesamības gadījumā piegādātājam, kurš vēlētos gūt labumu no līdzvērtīgas garantijas, vajadzētu izmantot specializētas kredītiestādes vai apdrošināšanas sabiedrības pakalpojumus. Līdz ar to cenu samazinājums varēja tikt novērtēts saistībā ar līdzvērtīga riska segšanas izmaksām.
- 20 Visbeidzot, saistībā ar attiecībām ar klientiem Komisija uzskatīja, ka, ņemot vērā valsts piešķirto garantiju *IFPEN*, tās klienti bija pārliecināti, ka pret šo organizāciju nekad netiks piemērota likvidācijas procedūra tiesas ceļā un tā vienmēr varēs pildīt savas līgumsaistības vai arī gadījumā, ja tā šīs saistības nepildīs, tās klienti saņems kompensāciju par šo nepildīšanu. Šādas garantijas neesamības gadījumā klientam, kurš vēlētos saņemt tāda paša līmeņa aizsardzību, būtu jāiegūst saistību izpildes garantija pie kāda finanšu starpnieka. Līdz ar to *IFPEN* esot guvusi reālu ekonomisku priekšrocību, kas izpaudās kā iespēja nemaksāt prēmiju, kura atbilst saistību izpildes garantijai vai vismaz lielākajiem pūliņiem, un ko tā varēja sniegt saviem klientiem.
- 21 Komisija uzskatīja, ka ekonomiskā priekšrocība, ko *IFPEN* guva no valsts garantijas, bija selektīva, ciktāl *IFPEN* konkurenti, uz kuriem attiecās vispārējo tiesību maksātspējas procedūras, nesaņēma līdzvērtīgu valsts garantiju.
- 22 Ceturtkārt un visbeidzot, Komisija pārbaudīja šī valsts atbalsta saderīgumu, ņemot vērā noteikumus, kas izklāstīti Kopienas nostādnēs par valsts atbalstu pētniecībai, attīstībai un inovācijai (OV 2006, C 323, 1. lpp.). Tā secināja, ka valsts atbalsts, kas piešķirts “grupai *IFPEN*”, ir saderīgs ar iekšējo tirgu, ievērojot zināmus nosacījumus, kas precizēti apstrīdētajā lēmumā.

Tiesvedība Vispārējā tiesā un pārsūdzētais spriedums

- 23 Ar prasības pieteikumiem, kas Vispārējās tiesas kanceleijā iesniegti attiecīgi 2011. gada 9. septembrī (lieta T-479/11) un 2012. gada 5. aprīlī (lieta T-157/12), Francijas Republika un *IFPEN* katra cēla prasību atcelt apstrīdēto lēmumu.
- 24 Savu prasību atbalstam Francijas Republika un *IFPEN* Komisijai pārmeta, ka tā nav izpildījusi savus pierādīšanas pienākumus valsts atbalsta jomā un ir kļūdaini interpretējusi “selektīvas priekšrocības” jēdzienu LESD 107. panta 1. punkta nozīmē.
- 25 Ar 2013. gada 2. decembra rīkojumu Vispārējā tiesa apturēja tiesvedību lietās T-479/11 un T-157/12 līdz Tiesas sprieduma pasludināšanai lietā C-559/12 P par Lēmuma “La Poste” tiesiskumu.
- 26 2014. gada 3. aprīlī Tiesa pasludināja spriedumu Francija/Komisija (C-559/12 P, EU:C:2014:217).
- 27 Ar 2015. gada 8. septembra lēmumu Vispārējā tiesa nolēma apvienot lietas T-479/11 un T-157/12 tiesvedības mutvārdu daļā un galīgā nolēmuma taisīšanai,
- 28 Ar pārsūdzēto spriedumu Vispārējā tiesa daļēji apmierināja Francijas Republikas un *IFPEN* prasības šajās lietās un atcēla apstrīdēto lēmumu, ciktāl tajā ir atzīts, ka par labu *IFPEN* piešķirtā garantija, kas izriet no tās *EPIC* statusa, ir valsts atbalsts LESD 107. panta 1. punkta izpratnē, un ciktāl tajā ir noteiktas šīs atzīšanas sekas. Pārējā daļā Vispārējā tiesa prasības noraidīja.

- 29 Pārsūdzētā sprieduma pamatojums, kas attiecas uz šo apelācijas sūdzību, būtībā ir šāds.
- 30 Vispirms Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 78.–89. punktā paskaidroja, ka metode, ko izvēlējusies Komisija, lai noteiktu selektīvas priekšrocības pastāvēšanu LESD 107. panta 1. punkta nozīmē, un kas izpaudās tā, ka tika pārbaudīta priekšrocība, ko *IFPEN* esot guvusi no sava *EPIC* statusa attiecībās ar banku un finanšu iestādēm, kā arī ar piegādātājiem un klientiem, nebija kļūdaina.
- 31 Tomēr šī sprieduma 90. punktā Vispārējā tiesa norādīja, ka veidam, kā Komisija šo metodi bija piemērojusi šajā gadījumā, bija būtiskas nepilnības, it īpaši attiecībā uz to priekšrocību definēšanu, kuras *IFPEN* esot guvusi no valsts neierobežotās garantijas sava *EPIC* statusa dēļ attiecībās ar piegādātājiem un klientiem. Konkrēti, minētā sprieduma 94. punktā Vispārējā tiesa uzskatīja, ka Komisijas secinājums, ka garantija par labu *IFPEN* radīja “reālas saimnieciska rakstura priekšrocības”, bija balstīts uz tīri hipotētisku argumentāciju.
- 32 Tādējādi, pirmkārt, saistībā ar *IFPEN* attiecībām ar tās piegādātājiem Vispārējā tiesa šī paša sprieduma 95. punktā konstatēja, ka, Komisijas ieskatā, priekšrocība, kuru *IFPEN* bija varējusi gūt no neierobežotās valsts garantijas, izpaudās kā cenu samazinājums, ko piegādātāji tai piešķīra, jo nepastāvēja saistību neizpildes risks.
- 33 Tomēr pārsūdzētā sprieduma 99. punktā Vispārējā tiesa norādīja, ka neviens elements neapliecināja, ka attiecīgajā tirgū vai darījumā dzīvē vispār pastāv tāds fenomens kā cenu samazinājums, ko to piegādātāji nodrošina uzņēmumiem, uz kuriem attiecas valsts garantija pret maksātnespējas risku.
- 34 Otrkārt, saistībā ar *IFPEN* attiecībām ar tās klientiem Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 111. punktā uzskatīja, Komisija priekšrocību, ko šī organizācija esot guvusi no garantijas saistībā ar tās statusu, bija definējusi kā prēmijas, kas atbilst saistību izpildes garantijai vai lielākajiem pūliņiem, nemaksāšanu, kas ir priekšrocība, ko šis uzņēmums esot varējis piedāvāt saviem klientiem.
- 35 Tomēr minētā sprieduma 114. punktā Vispārējā tiesa uzskatīja, ka šāda argumentācija prezumē, ka parastos tirgus apstākļos tādu pētniecības institūtu, kāds ir *IFPEN*, klienti izmanto šādas garantijas, lai nodrošinātos pret sava ligumpartnera maksātnespējas risku, un ka, pastāvot tādai garantijai kā par labu *IFPEN* piešķirtā garantija, tās klientiem nebija nepieciešams pašiem iegūt līdzvērtīgu garantiju.
- 36 Taču Vispārējā tiesa nosprieda, ka Komisija nav sniegusi nevienu pierādījumu, kas apliecinātu šī pieņēmuma pamatoto vai ticamo raksturu.
- 37 Tālāk šā sprieduma 133.–181. punktā Vispārējā tiesa noraidīja Komisijas izvirzītos argumentus par 2014. gada 3. aprīļa spriedumā Francija/Komisija (C-559/12 P, EU:C:2014:217) noteiktās priekšrocības prezumpcijas tvērumu un piemērošanu.
- 38 Šajā ziņā Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 136. punktā norādīja, ka iespēja izmantot prezumpciju kā pierādījumu metodi ir atkarīga no to pieņēmumu ticamības, uz kuriem tā ir balstīta, un šā sprieduma 139. un 140. punktā atgādināja, ka 2014. gada 3. aprīļa spriedumā Francija/Komisija (C-559/12 P, EU:C:2014:217) iedibinātā prezumpcija balstās uz divkāršu premisu, proti, garantijas labvēlīgas ietekmes uz kreditoru vērtējumu par šīs garantijas saņēmēja saistību neizpildes risku esamību un kredīta cenu samazinājumu. Taču Vispārējā tiesa norādīja, ka šajā lietā, gluži pretēji, Komisija apstrīdētajā lēmumā nebija sniegusi nevienu pierādījumu, kas pierādītu šo pieņēmumu ticamību, tostarp faktu, ka *IFPEN EPIC* statuss varēja mudināt piegādātājus piekrist cenu samazinājumam.

- 39 Tādējādi Vispārējā tiesa sprieduma 142. punktā norādīja, ka Komisija nevarēja atsaukties uz prezumpciju, ko Tiesa noteikusi 2014. gada 3. aprīļa spriedumā Francija/Komisija (C-559/12 P, EU:C:2014:217), lai noteiktu priekšrocību esību attiecībās starp *IFPEN* un tās piegādātājiem un pat klientiem. Šī prezumpcija ļaujot noteikt vienīgi to, ka pastāv priekšrocība, kas izpaužas kā izdevīgāki kredīta nosacījumi un kas tārad ir piemērojama vienīgi *EPIC* attiecībām ar finanšu un banku iestādēm.
- 40 Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 162. un nākamajos punktos arī lēma par Komisijas argumentu, kas balstīts uz Savienības judikatūru šajā jomā, saskaņā ar kuru šī iestāde, kad tā izvērtē atbalsta shēmu, lai pārbaudītu, vai šajā shēmā ietilpst atbalsta elementi, var aprobežoties ar vispārēju attiecīgās shēmas raksturlielumu izvērtēšanu.
- 41 Šajā ziņā, nelemjot par *IFPEN* un Francijas Republikas pret šo argumentu izvirzīto iebildi par nepieņemamību, kas balstīta uz to, ka apstrīdētajā lēmumā attiecīgā garantija netika kvalificēta par “atbalsta shēmu”, Vispārējā tiesa šo argumentu noraidīja kā nepamatotu.
- 42 Lai gan Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 168. punktā uzskatīja, ka uz garantiju, kas piesaistīta *EPIC* statusam, vispār attiecas “atbalsta shēmas” jēdziens Regulas Nr. 659/1999 1. panta d) punkta nozīmē, tā šā sprieduma 169.–172. punktā nosprieda, ka *IFPEN* pārveidošana par *EPIC*, ciktāl tā varēja tikt kvalificēta kā “valsts atbalsts”, bija atbalsts, kurš piešķirts, pamatojoties uz atbalsta shēmu, kas ir jāpaziņo, proti, individuāls atbalsts šīs regulas 1. panta e) punkta nozīmē.
- 43 Visbeidzot, attiecībā uz *IFPEN* attiecībām ar banku un finanšu iestādēm Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 187. punktā norādīja, ka Komisija principā varēja atsaukties 2014. gada 3. aprīļa spriedumā Francija/Komisija (C-559/12 P, EU:C:2014:217) Tiesas iedibināto prezumpciju. Tomēr pārsūdzētā sprieduma 188. un 189. punktā Vispārējā tiesa nosprieda, ka Komisija pati bija atspēkojusi šo prezumpciju, jo apstrīdētajā lēmumā tā bija konstatējusi, ka *IFPEN* no tās *EPIC* statusa nav guvusi nekādas reālas saimnieciska rakstura priekšrocības izdevīgāku kredīta nosacījumu veidā, ko tai būtu piešķirušas banku un finanšu iestādes. Šā sprieduma 190. punktā Vispārējā tiesa secināja, ka Komisijas veikta pārbaude bija pierādījusi, ka attiecīgajā laikposmā *IFPEN* attiecībās ar banku un finanšu iestādēm nav guvusi nekādas priekšrocības no tās pārveides par *EPIC*.
- 44 Savas argumentācijas noslēgumā Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 197. punktā nosprieda, ka apstrīdētajā lēmumā Komisija nav pierādījusi tādas priekšrocības pastāvēšanu, kuru *IFPEN* būtu guvusi no valsts garantijas, kas saistīta ar tās *EPIC* statusu, ne tās attiecībās ar banku un finanšu iestādēm, ne attiecībās ar piegādātājiem un klientiem.
- 45 Tādējādi Vispārējā tiesa atcēla apstrīdētā lēmuma 1. panta 3.–5. punktu, kā arī 2.–12. pantu, kuros Komisija no *EPIC* statusa izrietošo *IFPEN* garantiju bija kvalificējusi kā “valsts atbalstu” LESD 107. panta 1. punkta izpratnē un noteikusi šādas kvalifikācijas sekas.

Lietas dalībnieku prasījumi

- 46 Komisijas prasījumi Tiesai ir šādi:
- atcelt pārsūdzēto spriedumu;
 - nodot lietu Vispārējai tiesai atkārtotai izskatīšanai;
 - lēmuma par tiesāšanās izdevumiem pieņemšanu atlikt.
- 47 Francijas Republikas prasījumi Tiesai ir šādi:
- apelācijas sūdzību noraidīt;

– piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanas izdevumus.

48 *IFPEN* prasījumi Tiesai ir šādi:

- apelācijas sūdzību noraidīt;
- piespriest Komisijai atlīdzināt visas tiesāšanās izdevumus, tostarp tos, kuri ir radušies Vispārējā tiesā.

Par apelācijas sūdzību

49 Komisija savas apelācijas sūdzības pamatojumam izvirza trīs pamatus.

Par pirmo pamatu

50 Ar apelācijas sūdzības pirmo pamatu, kas ir iedalīts trīs daļās, Komisija Vispārējai tiesai pārmet, ka tā ir pieļāvusi kļūdas tiesību piemērošanā, neļaujot Komisijai savā pārbaudē aprobežoties ar aplūkojamās atbalsta shēmas vispārējo raksturlielumu pārbaudi, un ir kļūdaini uzskatījusi, ka priekšrocība, kas *IFPEN* ir tās attiecībās ar banku un finanšu iestādēm, nav valsts atbalsts, pamatojoties uz to, ka šai organizācijai pagātnē nebija reālas priekšrocības (pirmā un otrā daļa). Komisija Vispārējai tiesai pārmet arī, ka tā ir pārsniegusi savas tiesas kontroles robežas, apmierinot iebildumu, ko *IFPEN* nebija izvirzījusi un ko Francijas Republika nebija pietiekami sīki pamatojusi (trešā daļa).

Par pirmā pamata pirmo daļu

– Lietas dalībnieku argumenti

51 Pirmā pamata pirmajā daļā, kas vērsta pret pārsūdzētā sprieduma 162. un 164., kā arī pret 168.–173. punktu, Komisija apgalvo, ka Vispārējā tiesa ir kļūdaini nospriedusi, ka uz *IFPEN* garantiju neattiecas attiecas Regulas Nr. 659/1999 1. panta d) punktā minētais “atbalsta shēmas” jēdziens un ka tādējādi Komisija nevarēja balstīties uz šīs garantijas vispārējiem raksturlielumiem, lai pierādītu, ka tā veido valsts atbalstu.

52 Šajā saistībā Komisija norāda, ka šis “atbalsta shēmas” jēdziens aptver pasākumus, kurus raksturo apstākļi, ka pastāv daži nedefinēti elementi, kas paliek nenoteikti to pieņemšanas brīdī un dažos gadījumos – pat to piemērošanas laikā. Tādējādi, kad Komisija pārbauda šādu pasākumu tvērumu, lai noteiktu, vai tie ir atbalsts LESD 107. panta 1. punkta nozīmē, tā var aprobežoties ar to vispārējo raksturlielumu pārbaudi.

53 Šajā gadījumā Komisija uzskata, *IFPEN* piešķirtā valsts garantija, kas nav saistīta ar kādu konkrētu projektu un kas tai piešķirta uz nenoteiktu laika posmu un nenoteiktā apmērā, ir atzīstama par “atbalsta shēmu”. Komisijas ieskatā, runa konkrēti ir par “atbalsta shēmu”, jo garantijas piešķiršana *IFPEN* pati pieder pie plašākas atbalsta shēmas, proti, pie valsts netiešas un neierobežotas garantijas shēmas, kas atbilstoši tiesību aktiem ir piesaistīta *EPIC* statusam.

54 Līdz ar to Komisija apstrīd Vispārējās tiesas apgalvojumus, kuri ietverti pārsūdzētā sprieduma 168.–170. punktā un saskaņā ar kuriem *EPIC* statuss ir atzīstams par “atbalsta shēmu”, savukārt *EPIC* statusa atzīšana un no tās izrietošā garantijas piešķiršana esot individuāls atbalsts, kas ir jāpaziņo Komisijai.

- 55 Šajā saistībā Komisija norāda, pirmkārt, ka pretēji konstatējumam, kas ietverts pārsūdzētā sprieduma 171. punktā, prasība paziņot par atbalstu nekādi nepierāda to, ka par labu *IFPEN* piešķirtā garantija nav atbalsta shēma. Proti, gan atbalsta shēmas, gan individuāli atbalsti ir jāpaziņo Komisijai.
- 56 Otrkārt, Komisija uzsver to, ka Vispārējās tiesas veiktās interpretācijas sekas ir tādas, ka Komisijai tiekot liegta iespēja veikt attiecīgus pasākumus, lai pieprasītu Francijas iestādēm izbeigt garantiju konkrētai *EPIC*. Proti, saskaņā ar LESD 108. panta 1. punktu Komisija var ieteikt attiecīgus pasākumus tikai attiecībā uz atbalsta shēmām, nevis individuālajiem atbalstiem.
- 57 *IFPEN* apgalvo, ka pirmā pamata pirmā daļa ir acīmredzami divkārt nepieņemama.
- 58 Šajā saistībā *IFPEN* norāda, pirmkārt, ka Komisijas argumenti balstās uz pavisam jaunu “atbalsta shēmas” jēdziena interpretāciju, saskaņā ar kuru *IFPEN* saņemtā garantija ir “atbalsta shēmu shēma”. Tādējādi pirmā daļa esot pamatota ar jaunu argumentu, kas neesot pieļaujams apelācijas tiesvedībā, ņemot vērā Tiesas Reglamenta 170. panta 1. punktu.
- 59 Otrkārt, *IFPEN* norāda – kā Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 164. punktā pati ir atzinusi, ka apstrīdētajā lēmumā garantijas piešķiršana par labu *IFPEN* nav atzīta par “atbalsta shēmu shēmu”. Šis lēmums esot pieņemts, balstoties uz Savienības materiāltiesiskajām un procesuālajām tiesību normām, kurās ir izslēgts, ka Komisija pārbaudīto pasākumu varētu atzīt par atbalsta shēmu.
- 60 Būtībā *IFPEN*, kā arī Francijas valdība apstrīd Komisijas argumentāciju.

– *Tiesas vērtējums*

- 61 Jāatgādina, pirmkārt, ka saskaņā ar Regulas Nr. 659/1999 1. panta d) punktu “atbalsta shēma” ir visi dokumenti, pamatojoties uz kuriem bez turpmākiem izpildes pasākumiem var piešķirt individuālu atbalstu uzņēmumiem, kuri vispārīgi un teorētiski definēti attiecīgajos dokumentos, un visi dokumenti, uz kuriem pamatojoties vienam vai vairākiem uzņēmumiem uz nenoteiktu laika periodu un/vai nenoteiktā apmērā var piešķirt atbalstu, kas nav saistīts ar kādu konkrētu projektu.
- 62 Otrkārt, šīs regulas 1. panta e) punktā jēdziens “individuāls atbalsts” ir definēts kā atbalsts, ko nepiešķir, pamatojoties uz atbalsta shēmu, un paziņojami atbalsta piešķirumi, pamatojoties uz šādu atbalsta shēmu.
- 63 Turklāt, kā izriet no Tiesas judikatūras valsts atbalsta jomā, gadījumā, ja runa ir par valsts atbalstu, Komisija var tikai izpētīt attiecīgā režīma vispārējās raksturiezīmes un tai nav pienākuma izvērtēt katru atsevišķo piemērošanas gadījumu, lai pārbaudītu, vai šajā režīmā ir atbalsta elementi (spriedumi, 2011. gada 9. jūnijs, *Comitato “Venezia vuole vivere”* u.c./Komisija, C-71/09 P, C-73/09 P un C-76/09 P, EU:C:2011:368, 130. punkts, kā arī 2011. gada 15. novembris, Komisija un Spānija/*Government of Gibraltar* un Apvienotā Karaliste, C-106/09 P un C-107/09 P, EU:C:2011:732, 122. punkts).
- 64 Šo apsvērumu gaismā ir jāpārbauda, vai – kā apgalvo Komisija – Vispārējā tiesa ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, pārsūdzētā sprieduma 169.–172. punktā nosprieždama, ka *IFPEN* saņemtā garantija nav atbalsta shēma un ka Komisija tādējādi nevarēja balstīties uz šī pasākuma vispārējiem raksturlielumiem, lai pierādītu, ka tas veido valsts atbalstu.
- 65 Šajā ziņā, pirmkārt, jānorāda, ka Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 169. punktā pamatoti uzskatīja, ka apstrīdētajā lēmumā izvērtētais pasākums bija nevis garantija, kas vispārīgi saistīta ar *EPIC* statusu, bet gan, kā izriet it īpaši no šī lēmuma 21.–24. apsvēruma, konkrēts pasākums, proti, *IFPEN* pārveide par *EPIC*.

- 66 Jākonstatē, ka attiecīgajā pasākumā nav ietverta neviena norma, uz kuru pamatojoties būtu iespējams piešķirt atbalstu Regulas Nr. 659/1999 1. panta d) punkta nozīmē. Proti, šis pasākums ir ierobežots ar to, ka vienai noteiktai juridiskajai personai, šajā gadījumā – *IFPEN*, tiek piešķirta neierobežota un netieša valsts garantija, kas piesaistīta *EPIC* statusam, kā rezultātā šim uzņēmumam tiek piešķirta šī garantija.
- 67 Līdz ar to – pretēji Komisijas apgalvotajam – uz šo pasākumu neattiecas Regulas Nr. 659/1999 1. panta d) punktā “atbalsta shēmas” jēdziens.
- 68 Otrkārt, jānorāda – kā to norādījusi *IFPEN* –, ka, tā kā Komisija bija izvēlējusies attiecīgo pasākumu aplūkot kā individuālu *ad hoc* pasākumu, Vispārējai tiesai apstrīdētā lēmuma spēkā esamība bija jāizvērtē vienīgi no šīs kvalifikācijas viedokļa.
- 69 Konkrēti, kā Vispārējā tiesa atgādināja pārsūdzētā sprieduma 171. punktā, apstrīdētā lēmuma 256.–259. apsvērumā Komisija norādīja, ka *IFPEN* pārveide par *EPIC* ir jauns atbalsts Regulas Nr. 659/1999 1. panta c) punkta izpratnē, uz kuru attiecas paziņošanas pienākums, un ka, ciktāl *IFPEN* statusa maiņa tai nebija tikusi oficiāli paziņota, bet tikai tostarp norādīta citā procedūrā, Francijas iestādes nebija izpildījušas šo pienākumu un tādējādi *IFPEN* pārveide par *EPIC* ir nelikumīgs atbalsts.
- 70 Šādos apstākļos jāatzīst, kā to secinājumu 78. punktā norādījis ģenerālvokāts, ka Vispārējā tiesa nav pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, pārsūdzētā sprieduma 172. punktā nosprieždama, ka, ciktāl *IFPEN* pārveide par *EPIC* varēja tikt atzīta par “valsts atbalstu”, tas bija atbalsts, kurš piešķirts, pamatojoties uz atbalsta shēmu, kas bija jāpaziņo, proti, individuāls atbalsts Regulas Nr. 659/1999 1. panta e) punkta nozīmē.
- 71 Turklāt Komisijas argumentācija, kas balstīta uz “atbalsta shēmu shēmas” jēdzienu, nevar likt apšaubīt šo secinājumu, jo, kā secinājumu 80. punktā norādījis ģenerālvokāts, šis jēdziens Regulā Nr. 659/1999 nav atrodams. Šajā saistībā šīs regulas 1. pantā, kurā ir uzskaitītas dažādas atbalsta kategorijas, ir vienīgi definētas atbalsta shēmas un individuāls atbalsts, neparedzot iespēju, ka pasākums, uz kuru attiecas šīs regulas 1. panta d) punktā minētā “atbalsta shēmas” definīcija, varētu pats ietilpt kādā plašākā atbalsta shēmā.
- 72 Tas pats attiecas uz Komisijas argumentāciju, saskaņā ar kuru sekas Vispārējās tiesas veiktajai *IFPEN* pārveides par *EPIC* atzīšanai par “individuālu atbalstu” ir, ka Komisijai tiekot liegta iespēja veikt attiecīgus pasākumus LESD 108. panta 1. punkta nozīmē, lai pieprasītu Francijas iestādēm izbeigt garantiju konkrētai *EPIC*.
- 73 Šajā ziņā ir pietiekami norādīt, kā secinājumu 82. punktā ir norādījis ģenerālvokāts, ka pārsūdzētā sprieduma 169.–172. punktā ietvertie Vispārējās tiesas apsvērumi par izvērtētā pasākuma individuāla atbalsta raksturu ir balstīti uz īpašajiem apstākļiem, kas saistīti ar *IFPEN* pārveidi par *EPIC*, un principā nav attiecināmi uz visām šāda veida organizācijām.
- 74 Šādos apstākļos nav vajadzības lemt par pirmā pamata pirmās daļas pieņemamību un šī daļa jebkurā gadījumā ir jānoraida kā nepamatota.

Par pirmā pamata otro daļu

– Lietas dalībnieku argumenti

- 75 Pirmā pamata otrajā daļā Komisija apgalvo, ka Vispārējā tiesa ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, nosprieždama, ka *EPIC* statusam piesaistītā garantija *IFPEN* neradīja priekšrocību tās attiecībās ar banku un finanšu iestādēm, pamatojoties tikai uz reālas priekšrocības neesamību šai organizācijai šajās attiecībās attiecīgajā laikposmā.
- 76 Attiecībā uz to Komisija vispirms norāda, ka, tā kā attiecīgais pasākums bija atbalsta shēma, Vispārējai tiesai bija jāpārbauda, vai šī garantija, ņemot vērā tās vispārējos raksturlielumus, varēja *IFPEN* radīt priekšrocību nākotnē neatkarīgi no tā, ka attiecīgajā laikposmā reāla priekšrocība attiecībā uz kredīta nosacījumiem nepastāvēja. Komisija šajā ziņā uzsver, ka tā pārbaudīja garantijas reālās sekas šajā laikposmā vienīgi ar mērķi pārliecināties, vai šajā laikposmā bija īstenojusies konkrēta priekšrocība, nevis lai pārbaudītu, vai garantija bija vai nebija valsts atbalsts – kas ir jautājums, kurš ir atkarīgs vienīgi no šī pasākuma potenciālo seku novērtējuma.
- 77 Turklāt, Komisijas ieskatā, Vispārējās tiesas nostāja nozīmē nodrošināt labvēlīgāku attieksmi pret dalībvalstīm, kas nepaziņo neierobežotu garantiju piešķiršanu, salīdzinājumā ar dalībvalstīm, kas to dara atbilstoši LESD 108. pantam, lai gan saskaņā ar pastāvīgu principu valsts atbalsta jomā pirmajām minētajām dalībvalstīm nav nodrošināma labvēlīgāka attieksme salīdzinājumā ar otrajām.
- 78 Proti, ja dalībvalsts paziņo par savu nodomu piešķirt šāda veida garantiju, Komisija, tā kā tā nevar zināt pasākuma faktiskās sekas, vērtē vienīgi potenciālās sekas. Ja turpretī dalībvalsts piešķir šādu garantiju, to iepriekš nepaziņojot, tai pēc tam ir iespējams pierādīt, ka šis pasākums nav radījis nekādas konkrētas sekas, un tādējādi izslēgt tā atzīšanu par “valsts atbalstu”. Līdz ar to dalībvalstis tiek mudinātas nepaziņot neierobežotu garantiju piešķiršanu.
- 79 Pakārtoti Komisija apgalvo, ka pat tad, ja gribētu uzskatīt, ka garantija, kas piešķirta *IFPEN*, ir nevis atbalsta shēma, bet gan individuāls atbalsts, Vispārējai tiesai sava pārbaude bija jābalsta uz garantijas potenciālajām sekām, proti, uz sekām, kādas šim pasākumam varētu būt.
- 80 *IFPEN* un Francijas valdība apstrīd šo argumentāciju.

– Tiesas vērtējums

- 81 Uzreiz jānorāda, kā ir nospriests pirmā pamata pirmajā daļā, ka strīdīgais pasākums nav atbalsta shēma Regulas Nr. 659/1999 1. panta d) punkta nozīmē.
- 82 Tādējādi Vispārējā tiesa pārsūdzēta sprieduma 173. punktā ir pamatoti secinājusi, ka judikatūra par Komisijas pierādīšanas pienākumiem atbalsta shēmu jomā šajā gadījumā nav piemērojama.
- 83 Šādos apstākļos, ciktāl apelācijas sūdzības pirmā pamata otrā daļa ir balstīta uz kļūdainu premisu, ka strīdīgais pasākums ir atbalsta shēma, šī daļa ir jānoraida kā nepamatota.
- 84 Attiecībā uz Komisijas pakārtoti izvirzīto argumentāciju ir jāpārliecinās, vai, kā Komisija uzsver, Vispārējā tiesa ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, nosprieždama, ka, lai pierādītu, ka *IFPEN* bija priekšrocība tās attiecībās ar banku un finanšu iestādēm, Komisija savu pārbaudi nevarēja ierobežot ar potenciālajām sekām, kādas varēja radīt strīdīgais pasākums, un tai bija jāpārbauda arī *EPIC* statusam piesaistītās garantijas radītās reālās sekas.
- 85 Tomēr šī argumentācija izriet no kļūdainas pārsūdzētā sprieduma interpretācijas.

- 86 Proti, šā sprieduma 79. un 182. punktā Vispārējā tiesa konstatēja, ka apstrīdētajā lēmumā Komisija bija atzinusi, ka attiecīgajā laikposmā *IFPEN* savās attiecībās ar banku un finanšu iestādēm nebija guvusi reālu saimniecisku labumu no tās *EPIC* statusam piesaistītās garantijas. Konkrēti, Vispārējā tiesa uzsvēra, ka šī lēmuma 199. apsvērumā Komisija bija norādījusi, ka iespējamās priekšrocības, ko *IFPEN* varētu būt guvusi no neierobežotas garantijas par tirgus noteikumiem labvēlīgākas likmes veidā, attiecīgajā laikposmā nav īstenojušās.
- 87 Ņemot vērā šo konstatāciju, Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 188. punktā nosprieda, ka vienkāršā prezumpcija 2014. gada 3. aprīļa sprieduma Francija/Komisija (C-559/12 P, EU:C:2014:217) izpratnē, saskaņā ar kuru netieša un neierobežota valsts garantija, kas raksturīga *EPIC* statusam, uzlabo attiecīgā saņēmēja uzņēmuma finansiālo stāvokli, šajā gadījumā bija tikusi atspēkota.
- 88 Tādējādi – un pretēji Komisijas apgalvotajam – Vispārējā tiesa nekādā veidā nav norādījusi, ka Komisijai būtu vajadzējis pārbaudīt strīdīgā pasākuma reālās sekas attiecīgajā laikposmā, lai pierādītu, ka *IFPEN* pastāvēja priekšrocība tās attiecībās ar banku un finanšu iestādēm. Proti, Vispārējā tiesa ir vienīgi norādījusi, ka, tā kā Komisija pati bija konstatējusi, ka šajā laikposmā nekādu reālu seku nebija, 2014. gada 3. aprīļa spriedumā Francija/Komisija (C-559/12 P, EU:C:2014:217) iedibinātā prezumpcija bija atspēkota.
- 89 Līdz ar to apelācijas sūdzības pirmā pamata otrā daļa ir jānoraida pilnībā.

Par pirmā pamata trešo daļu

– Lietas dalībnieku argumenti

- 90 Ar pirmā pamata trešo daļu Komisija pārmet Vispārējai tiesai to, ka tā ir lēmusi, pārsniedzot lietas dalībnieku izvirzītos iebildumus saistībā ar priekšrocības pastāvēšanu par labu *IFPEN* tās attiecībās ar banku un finanšu iestādēm.
- 91 Šajā ziņā Komisija norāda, ka tās analīzi par šādas priekšrocības pastāvēšanu *IFPEN* savā prasības pieteikumā pirmajā instancē nekādā veidā nebija kritizējusi. Savukārt Francijas Republika esot vienīgi apstrīdējusi šīs priekšrocības pastāvēšanu tikai tā iemesla dēļ, ka Komisija to nebija pierādījusi, bet neesot sniegusi nevienu argumentu šī apgalvojuma pamatojumam.
- 92 Tādējādi, apmierinot iebildumu, ko viena no prasītājām nebija izvirzījusi pirmajā instancē un otra prasītāja nebija pietiekami sīki pamatojusi, Vispārējā tiesa neesot ievērojusi savas tiesas kompetences robežas.
- 93 *IFPEN* un Francijas Republika apstrīd šo argumentāciju.

– Tiesas vērtējums

- 94 Uzreiz jāuzsver, ka no pārsūdzētā sprieduma 58. un 185. punkta izriet, ka Francijas Republika savas prasības Vispārējā tiesā trešā pamata pirmajā daļā tomēr bija apstrīdējusi apstrīdētajā lēmumā ietvertos Komisijas secinājumus par *IFPEN* priekšrocības tās attiecībās ar banku un finanšu iestādēm pastāvēšanu.
- 95 Tāpat, kā secinājumu 92. punktā norādījis ģenerāladvokāts, *IFPEN* ir vairākkārt savā prasības pieteikumā un replikā apstrīdējusi Komisijas analīzi par šādas priekšrocības pastāvēšanu.
- 96 Šajos apstākļos apelācijas sūdzības trešā pamata pirmā daļa ir jānoraida kā nepamatota.

97 Tā kā neviena no pirmā pamata daļām nav apmierināta, šis pamats ir noraidāms.

Par otro pamatu

Lietas dalībnieku argumenti

- 98 Ar otro pamatu, kas būtībā vērsts pret pārsūdzētā sprieduma 134.–137. un 188.–193. punktu, Komisija Vispārējai tiesai pārmet, pirmkārt, ka tā ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā attiecībā Tiesas 2014. gada 3. aprīļa spriedumā Francija/Komisija (C-559/12 P, EU:C:2014:217) iedibinātās prezumpcijas par priekšrocības pastāvēšanu tvēruma definēšanu un, otrkārt, ka tā ir kļūdaini nospriedusi, ka šajā lietā šī prezumpcija bija tikusi atspēkota attiecībā uz *IFPEN* attiecībām ar banku un finanšu iestādēm.
- 99 Šajā pamatā Komisija vispirms atgādina, ka atbilstoši šim spriedumam tai nav pienākuma pierādīt garantijas reālās sekas, lai konstatētu, ka pastāv priekšrocība struktūrai, kurai ir *EPIC* statuss. Šajā ziņā tā varētu balstīties uz vienkāršu prezumpciju, kas izriet no pašas garantijas.
- 100 Turpinājumā Komisija norāda, ka Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 188.–192. punktā ir kļūdaini uzskatījusi, ka priekšrocības prezumpcija bija atspēkota tāpēc, ka attiecīgajā laikposmā nepastāvēja reāla ietekme uz *IFPEN* un banku un finanšu iestāžu attiecībām, jo šis pēdējais apstāklis nebija pietiekams, lai šo prezumpciju atspēkotu. Lai atzītu, ka šī prezumpcija bija atspēkota, bija jāpierāda, ka *IFPEN* īpatnību dēļ aplūkojamā garantija nākotnē nevarēja šai organizācijai sniegt priekšrocību tās attiecībās ar minētajām iestādēm.
- 101 Visbeidzot Komisija secina, ka, šādi samazinot priekšrocības prezumpcijas tvērumu, Vispārējā tiesa nav ievērojusi LESD 107. panta 1. punktu, kā arī noteikumus par priekšrocības pastāvēšanas pierādīšanu šīs tiesību normas izpratnē.
- 102 *IFPEN* un Francijas Republika apstrīd šo argumentāciju.
- 103 *IFPEN* apgalvo, ka Vispārējā tiesa ir pareizi nospriedusi, ka šajā gadījumā Komisija nevarēja atsaukties uz prezumpciju, kura izriet no 2014. gada 3. aprīļa sprieduma Francija/Komisija (C-559/12 P, EU:C:2014:217).
- 104 *IFPEN* uzsver, ka šī prezumpcija ir izņēmums no principa, saskaņā ar kuru Komisijai ir pienākums pierādīt, ka pasākums atbilst LESD 107. panta 1. punktā noteiktajiem nosacījumiem, lai tas tiktu atzīts par “valsts atbalstu”. Tādējādi šī prezumpcija esot jāinterpretē šauri un līdz ar to ir jāpiemēro vienīgi tad, kad reālas priekšrocības pastāvēšana ir ticama.
- 105 *IFPEN* piebilst, ka apstrīdētajā lēmumā Komisija neesot precizējusi iemeslus, kuru dēļ būtu ticami prezumēt priekšrocības pastāvēšanu par labu *IFPEN*. Līdz ar to minētais lēmums neatbilstot pamatojuma sniegšanas prasībām, kas izriet no LESD 296. panta.
- 106 Attiecībā uz prezumpcijas atspēkošanu *IFPEN* norāda, ka Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 189.–192. punktā ir pamatoti norādījusi, ka attiecīgajā laikposmā šī organizācija savās attiecībās ar banku un finanšu iestādēm nav guvusi nekādu priekšrocību no garantijas, kas piesaistīta tās *EPIC* statusam. Turklāt Komisija neesot norādījusi nevienu apstākli, kas ļautu pierādīt situācijas iespējamās izmaiņas pēc 2010. gada, kuru rezultātā *IFPEN* varētu ņemt aizņēmumus ar atšķirīgiem nosacījumiem nekā tirgus nosacījumi.
- 107 Francijas Republika savukārt uzskata, ka Komisijas otrais pamats ir jānoraida kā nepamatots. Šajā saistībā tā būtībā atsaucas uz argumentiem, kuri izklāstīti tās atbildē uz pirmā pamata otro daļu.

Tiesas vērtējums

- 108 Jānorāda, ka saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru pasākuma kvalificēšanai par “valsts atbalstu” LESD 107. panta 1. punkta izpratnē tiek prasīta visu turpmāk norādīto nosacījumu izpilde. Pirmkārt, tam ir jābūt saistītam ar valsts iejaukšanos vai ir jāizmanto valsts līdzekļi. Otrkārt, šādi iejaucoties, ir jāiespaido tirdzniecība starp dalībvalstīm. Treškārt, ar to ir jāpiešķir selektīvas priekšrocības tā saņēmējam. Ceturtkārt, tam jārada vai jādraud radīt konkurences izkropļojums (spriedumi, 2016. gada 21. decembris, Komisija/*World Duty Free Group*, C-20/15 P un C-21/15 P, EU:C:2016:981, 53. punkts un tajā minētā judikatūra, kā arī 2017. gada 18. maijs, *Fondul Proprietatea*, C-150/16, EU:C:2017:388, 13. punkts).
- 109 Attiecībā konkrēti uz trešo no šiem nosacījumiem jāatgādina, ka tāpat saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru par valsts atbalstu tiek uzskatīti visu veidu iejaukšanās pasākumi, ar kuriem var tieši vai netieši tikt atbalstīti atsevišķi uzņēmumi vai radītas tiem tādas ekonomiskās priekšrocības, ko šis saņēmējs uzņēmums parastos tirgus apstākļos nebūtu varējis gūt (spriedumi, 2010. gada 2. septembris, Komisija/*Deutsche Post*, C-399/08 P, EU:C:2010:481, 40. punkts un tajā minētā judikatūra, kā arī 2017. gada 27. jūnijs, *Congregación de Escuelas Pías Provincia Betania*, C 74/16, EU:C:2017:496, 65. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 110 Jāuzsver: kā Vispārējā tiesa norādījusi pārsūdzētā sprieduma 71. punktā, ka Komisija ir tā, kurai ir jāsniedz pierādījumi par valsts atbalsta pastāvēšanu LESD 107. panta 1. punkta nozīmē. Konkrēti, no Tiesas judikatūras par pierādījumu sniegšanas valsts atbalsta nozarē principiem izriet, ka Komisijai attiecīgo pasākumu izmeklēšanas procedūra ir jāveic rūpīgi un objektīvi, lai galīgā lēmuma, ar kuru tiek konstatēta atbalsta esamība un attiecīgā gadījumā – atbalsta nesaderība vai nelikumība, pieņemšanas brīdī tās rīcībā būtu cik vien iespējams vispilnīgākie un visticamākie pierādījumi šāda lēmuma pieņemšanai (spriedums, 2014. gada 3. aprīlis, Francija/Komisija, C-559/12 P, EU:C:2014:217, 63. punkts).
- 111 Tomēr no 2014. gada 3. aprīļa sprieduma Francija/Komisija (C-559/12 P, EU:C:2014:217, 98. un 99. punkts) izriet, ka šis pārbaudes ietvaros Komisija var atsaukties uz vienkāršu prezumpciju, saskaņā ar kuru uzņēmumam, uz kuru nav attiecināmas parastās sanācijas un likvidācijas procedūras, piešķirta netieša un neierobežota valsts garantija uzlabo tā finansiālo situāciju, samazinot izmaksas, kas parastā gadījumā rastos tā budžetam. Tādējādi, lai procedūrā, kas attiecas uz pastāvoša atbalsta shēmām, pierādītu priekšrocību, kas ar šādu galvojumu piešķirta saņēmējam uzņēmumam, Komisijai pietiek vien pierādīt šīs garantijas esamību, nepastāvot pienākumam pierādīt no tās piešķiršanas brīža tās radītās faktiskās sekas.
- 112 Šo apsvērumu gaismā ir jāpārbauda, vai, kā apgalvo Komisija, Vispārējā tiesa ir pieļāvusi kļūdas tiesību piemērošanā, definējot vienkāršās prezumpcijas, ko Tiesa iedibinājusi 2014. gada 3. aprīļa spriedumā Francija/Komisija (C-559/12 P, EU:C:2014:217), tvērumu, un tādējādi nosprieždama, ka šajā lietā tā bija tikusi atspēkota.
- 113 Šajā ziņā jānorāda, ka pārsūdzētā sprieduma 134.–137. punktā Vispārējā tiesa, pirmkārt, uzsvēra, ka iespēja izmantot prezumpciju kā pierādījumu metodi ir atkarīga no to pieņēmumu ticamības, uz kuriem tā ir balstīta. Konkrēti, 2014. gada 3. aprīļa spriedumā Francija/Komisija (C-559/12 P, EU:C:2014:217) noteiktā prezumpcija pamatojas uz divkāršu pieņēmumu, kuru Tiesa uzskata par ticamu, saskaņā ar kuru, pirmkārt, tas, ka pastāv dalībvalsts publisko iestāžu garantija, labvēlīgi ietekmē kreditoru vērtējumu par šīs garantijas saņēmēja saistību neizpildes risku un, otrkārt, šī labvēlīgā ietekme atspoguļojas zemākās kredīta izmaksās.
- 114 Otrkārt, attiecībā uz *IFPEN* attiecībām ar banku un finanšu iestādēm Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 188.–190. punktā nosprieda, ka Tiesas iedibinātā prezumpcija šajā gadījumā ir tikusi atspēkota, jo Komisijas veiktā pārbaude bija parādījusi, ka attiecīgajā laikposmā *IFPEN* nebija guvusi nekādas reālas saimnieciska rakstura priekšrocības no garantijas, kas piesaistīta tās *EPIC* statusam.

- 115 Jāatzīst, ka Vispārējās tiesas argumentācijā, kas izklāstīta tās sprieduma 134.–137. un 188.–190. punktā, ir pieļautas kļūdas tiesību piemērošanā.
- 116 Proti, kā secinājumu 123. punktā norādījis ģenerālvokāts, tas apstāklis vien, ka *IFPEN* ir valsts garantija, Komisijai ļāva atsaukties uz tādu priekšrocības prezumpciju, kādu Tiesa attīstījusi 2014. gada 3. aprīļa spriedumā Francija/Komisija (C-559/12 P, EU:C:2014:217), jo šī prezumpcija ir balstīta uz pieņēmumu, ka, pateicoties tās statusam piesaistītajai garantijai, *EPIC* saņem vai varētu saņemt izdevīgākus finanšu nosacījumus nekā nosacījumi, kas ir parasti pieejami finanšu tirgos. Tādējādi, lai atsauktos uz šo prezumpciju, Komisijai nebija pienākuma pierādīt attiecīgās garantijas reālās sekas (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2014. gada 3. aprīlis, Francija/Komisija, C-559/12 P, EU:C:2014:217, 99. punkts).
- 117 Tādējādi, lai gan ir taisnība, ka šāda prezumpcija ir vien vienkārša – un tātad atspēkojama –, to tomēr var atspēkot tikai, ciktāl tiek pierādīts, ka, ņemot vērā attiecīgās *EPIC* statusam piesaistītās garantijas ekonomisko un juridisko kontekstu, tā no šīs garantijas pagātnē nav guvusi un, ticamākais, nākotnē negūs nekādu reālu saimniecisku priekšrocību.
- 118 Šādos apstākļos, pretēji pārsūdzētā sprieduma 134.–137. un 188.–190. punktā ietvertajiem Vispārējās tiesas apgalvojumiem, apstāklis, ka šādas garantijas saņēmējs pagātnē nav guvis nekādu reālu saimniecisku priekšrocību no tā *EPIC* statusa, viens pats nav pietiekams, lai atspēkotu priekšrocības pastāvēšanas prezumpciju.
- 119 Tādējādi Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 134.–137. punktā kļūdaini nosprieda, ka iespēja atsaukties uz 2014. gada 3. aprīļa spriedumā Francija/Komisija (C-559/12 P, EU:C:2014:217) Tiesas iedibināto prezumpciju balstījās uz reālu seku garantijas saņēmējam pastāvēšanu, un šā sprieduma 188.–190. punktā – ka attiecībā uz *IFPEN* attiecībām ar banku un finanšu iestādēm šī prezumpcija bija tikusi atspēkota.
- 120 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, otrais pamats ir jāakceptē.

Par trešo pamatu

Lietas dalībnieku argumenti

- 121 Ar trešo pamatu, kas vērstas pret pārsūdzētā sprieduma 134.–161. punktu, Komisija Vispārējai tiesai pārmet, ka tā kļūdaini ir atzinusi, ka Komisija nevarēja atsaukties uz vienkāršu prezumpciju par priekšrocības *IFPEN* pastāvēšanu tās attiecībās ar tās piegādātājiem un klientiem.
- 122 Komisijas ieskatā, šāds Vispārējās tiesas secinājums būtībā ir balstīts, pirmkārt, uz Vispārējās tiesas veiktu 2014. gada 3. aprīļa sprieduma Francija/Komisija (C-559/12 P, EU:C:2014:217) un paziņojuma par garantijām kļūdainu interpretāciju, kā arī, otrkārt, uz to, ka nepastāvot ticama garantijas ietekme uz *IFPEN* attiecībām ar tās piegādātājiem un klientiem.
- 123 Pirmkārt, attiecībā uz 2014. gada 3. aprīļa sprieduma Francija/Komisija (C-559/12 P, EU:C:2014:217) interpretāciju Komisija apgalvo, ka no šī sprieduma nekādi neizriet, ka priekšrocības pastāvēšanas prezumpcija nevarētu tikt piemērota *EPIC* attiecībām ar tās piegādātājiem un klientiem. Šajā ziņā tā uzsver, ka minētajā spriedumā Tiesas identificētā priekšrocība ir balstīta uz diviem elementiem, proti, labākiem kredīta nosacījumiem un to, ka *EPIC* nemaksā attiecīgu riska prēmijai atbilstošu prēmiju, ko uzņēmusies valsts. Un šie apsvērumi esot piemērojami arī tādas *EPIC* kā *IFPEN* attiecībām ar tās komerc kreditoriem.

- 124 Turklāt fakts, ka gan 2014. gada 3. aprīļa spriedumā Francija/Komisija (C-559/12 P, EU:C:2014:217), gan paziņojumā par garantijām priekšrocības prezumpcijas pārbaudē ir atsauce vienīgi uz banku un finanšu iestāžu izsniegtiem kredītiem, neizslēdzot to, ka minēto prezumpciju var piemērot arī *EPIC* attiecībām ar tās komerckreditoriem, ciktāl šī Tiesas atsauce minētajā spriedumā lietota vienīgi kā piemērs.
- 125 Otrkārt, saistībā ar to, ka saskaņā ar apgalvoto nepastāvot ticama garantijas ietekme uz tādas *EPIC* kā *IFPEN* attiecībām ar tās piegādātājiem un klientiem, Komisija vispirms norāda, ka nav pamatoti apgalvot, ka komerckreditori kopumā ir vienaldzīgi pret savu kredītu atmaksu. Gluži pretēji, visos kreditēšanas darījumos neatkarīgi no tā, vai runa būtu par finanšu kredītu vai komerckredītu, aizņēmuma saistību nepildīšanas risks esot elements, kas ietekmē līgumpartneru attiecības. Līdz ar to šajā gadījumā *IFPEN* komerckreditora pārlicēbai, ka *IFPEN* saistību neizpildes gadījumā parādu atmaksās valsts, princīpā esot nenoliedzama nozīme komerckreditoram.
- 126 Turpinājumā Komisija norāda, ka pārsūdzētā sprieduma 139. punktā Vispārējā tiesa uzskatīja, ka hipotēzes, ka valsts garantijas pastāvēšanas labvēlīgā ietekme uz *IFPEN* attiecībām ar tās piegādātājiem izpaužas kā to piešķirtais cenu samazinājums, ticamība nav acīmredzama. Komisijas ieskatā, lai gan cenu samazinājums var būt saistīts ar vairākiem faktoriem, nevis tikai ar tādas garantijas esamību, kas piesaistīta *EPIC* statusam, tomēr nav jānoraida 2014. gada 3. aprīļa spriedumā Francija/Komisija (C-559/12 P, EU:C:2014:217) iedibinātās priekšrocības pastāvēšanas prezumpcijas piemērošana *EPIC* attiecībām ar tās piegādātājiem.
- 127 *IFPEN* iebilst, ka ar trešo pamatu Komisija būtībā tiecas apstrīdēt Vispārējās tiesas pārsūdzētā sprieduma 90.–131. punktā sniegto faktu un pierādījumu vērtējumu. Līdz ar to šis pamats būtu jānoraida kā nepieņemams.
- 128 Attiecībā uz lietas būtību *IFPEN*, kā arī Francijas Republika apstrīd Komisijas argumentāciju.
- 129 *IFPEN* norāda, ka, ciktāl *EPIC* statusam piesaistītās garantijas piešķiršana ir individuāls atbalsts un 2014. gada 3. aprīļa spriedumā Francija/Komisija (C-559/12 P, EU:C:2014:217) iedibinātā prezumpcija šajā gadījumā nav piemērojama, Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 129. punktā ir pareizi atzinusi, ka, lai pierādītu, ka pastāv priekšrocība par labu *IFPEN*, Komisijai ir jāizvērtē garantijas reālās sekas.
- 130 Turklāt *IFPEN* apgalvo, ka pretēji tam, ko savā apelācijas sūdzībā apgalvo Komisija, apstrīdētajā lēmumā tā nav identificējusi priekšrocību par labu *IFPEN* kreditoriem, it īpaši tās piegādātājiem un klientiem.
- 131 Šajā ziņā tā uzsver, ka gan apstrīdētajā lēmumā, gan apelācijas sūdzībā Komisija ir kļūdaini secinājusi, pirmkārt, kas attiecas uz *IFPEN* un tās piegādātāju attiecībām, ka šie pēdējie ir atbrīvoti no vajadzības maksāt faktūrkreditēšanas maksu, lai cedētu savus parāda prasījumus pret *IFPEN*, jo viņi gūst labumu no netiešas valsts garantijas, un, otrkārt, kas attiecas uz un tās klientu attiecībām, ka, pateicoties tās *EPIC* statusam piesaistītajai garantijai, *IFPEN* varēja saviem klientiem piedāvāt saistību izpildes vai lielāko pūliņu garantiju. Tādējādi Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 99.–108. un 111.–120. punktā esot pareizi uzskatījusi, ka Komisijas minētais pieņēmums attiecībā uz apgalvoto *IFPEN* priekšrocību tās attiecībās ar klientiem un piegādātājiem ir teorētisks, nevis ticams.
- 132 Francijas Republika savukārt uzskata, ka Vispārējā tiesa nav pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, nosakot priekšrocības, kas izriet no netiešas un neierobežotas valsts garantijas, pastāvēšanas prezumpcijas piemērošanas jomu. Šī dalībvalsts uzskata, ka Vispārējā tiesa pamatoti šo garantiju nav attiecinājusi uz *EPIC* attiecībām ar tās piegādātājiem un klientiem.
- 133 Šajā ziņā Francijas Republika atgādina, ka 2014. gada 3. aprīļa spriedumā Francija/Komisija (C-559/12 P, EU:C:2014:217) iedibinātā prezumpcija nav balstīta uz pieņēmumu par *EPIC* attiecībām ar tās piegādātājiem un klientiem, un tādējādi Komisija šādos apstākļos uz to nevarēja atsaukties.

- 134 Katrā ziņā, kā Vispārējā tiesa norādījusi pārsūdzētā sprieduma 136. punktā, iespēja izmantot šādu prezumpciju kā pierādīšanas veidu esot atkarīga no to pieņēmumu ticamības, kas ir tās pamatā.
- 135 Šajā ziņā apstrīdētā lēmuma pamatā esot, pirmkārt, pieņēmums, ka *EPIC*, kas saņem valsts garantiju, gūst labumu no tās piegādātāju piedāvāto cenu samazinājuma. Tomēr Vispārējā tiesa pamatoti esot norādījusi, ka cenu samazinājums kāda piegādātāja attiecībās ar konkrēto *EPIC* balstās uz vairākiem faktoriem, tostarp veikto pasūtījumu apjomu, piegādātāja piešķirtajiem samaksas termiņiem vai līgumattiecību ilgumu. Cenu samazinājums tādējādi neizrietot no valsts iestāžu garantijas par labu *EPIC* pastāvēšanas.
- 136 Otrkārt, kas attiecas uz *IFPEN* attiecībām ar tās klientiem, šī dalībvalsts apgalvo, ka Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 141. punktā pareizi uzskatīja, ka Komisija apstrīdētajā lēmumā nebija definējusi, kāda priekšrocība *IFPEN* izriet no valsts garantijas pastāvēšanas, un ka tādējādi prezumpcijai, uz kuru tā vēlējas atsaukties, šajā saistībā nebija priekšmeta. Proti, Francijas Republikas ieskatā, Komisija nav pierādījusi, kādā ziņā netieša neierobežota valsts garantija, kas piesaistīta *EPIC* statusam, uzlabotu *IFPEN* situāciju tās attiecībās ar klientiem.

Tiesas vērtējums

- 137 Vispirms ir jānorāda, ka pretēji tam, ko apgalvo *IFPEN*, Komisija ar savu trešo pamatu necenšas apstrīdēt pārsūdzētajā spriedumā Vispārējās tiesas sniegto faktu un pierādījumu vērtējumu.
- 138 Ar šo apelācijas sūdzības pamatu Komisija apgalvo, ka Vispārējā tiesa ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, pārsūdzētā sprieduma 134.–160. punktā nosprieždama, ka Komisija nevarēja balstīties 2014. gada 3. aprīļa spriedumā Francija/Komisija (C-559/12 P, EU:C:2014:217) Tiesas iedibināto priekšrocības pastāvēšanas prezumpciju, lai pierādītu, ka par labu *IFPEN* tās attiecībās ar tās piegādātājiem un klientiem pastāvēja no valsts garantijas izrietoša priekšrocība.
- 139 Šajā ziņā ir taisnība, ka minētajā spriedumā Tiesa skaidri atzina, ka vienkārša *EPIC* statusam piesaistītas priekšrocības prezumpcija pastāv tikai attiecībā uz tās attiecībām ar banku un finanšu iestādēm. Tomēr, kā secinājumu 168. punktā norādījis ģenerāladvokāts, no šī sprieduma neizriet, ka šāda prezumpcija principā nevarētu tikt piemērota citām *EPIC* attiecībām, it īpaši attiecībām ar tās piegādātājiem un klientiem.
- 140 Vispirms, pretēji tam, ko Vispārējā tiesa ir norādījusi pārsūdzētā sprieduma 147. punktā, nevar atvasināt nekādus noderīgus apsvērumus no tā, ka Lēmumā “La Poste”, kas tika apstrīdēts lietā, kurā tika pasludināts 2014. gada 3. aprīļa spriedums Francija/Komisija (C-559/12 P, EU:C:2014:217), Komisija bija demonstrējusi priekšrocības par labu *EPIC* esamībai, pārbaudot vienīgi tās attiecības ar banku un finanšu iestādēm, neveicot tās attiecību ar tās piegādātājiem un klientiem pārbaudi. Šādu apstākli Tiesa nekādā veidā nebija norādījusi šā pēdējā minētā sprieduma 94.–99. punktā, kuros tika iedibināta vienkāršā prezumpcija par priekšrocību, kas saistīta ar *EPIC* statusam piesaistīto garantiju.
- 141 Turpinājumā, runājot par sekām, kādas Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 152. punktā piesaistīja atsaucei uz 2011. gada 8. decembra spriedumu *Residex Capital IV* (C-275/10, EU:C:2011:814), kuru Tiesa veica 2014. gada 3. aprīļa sprieduma Francija/Komisija (C-559/12 P, EU:C:2014:217) 96. punktā, ir jāuzsver, ka pirmajā no minētajiem spriedumiem Tiesa būtībā nosprieda, ka valsts tiesas bija kompetentas atcelt – pamatojoties uz LESD 108. panta 3. punktu – valsts garantiju situācijā, kurā nelikumīgs atbalsts tika īstenots, izmantojot šo garantiju, kuru valsts iestāde bija sniegusi, lai segtu aizdevumu, ko finanšu sabiedrība bija piešķīrusi uzņēmumam, kurš nebūtu varējis iegūt šādu finansējumu parastos tirgus apstākļos.

- 142 Lietā, kurā tika pasludināts 2011. gada 8. decembra spriedums *Residex Capital IV* (C-275/10, EU:C:2011:814), jautājums par valsts iestādes sniegtas garantijas klasificēšanu par “valsts atbalstu” par labu aizņēmējam netika apspriests, jo nebija strīda, ka garantijas sniegšanas brīdī aizņēmējs jau bija nonācis grūtībās un tādējādi, nepastāvot šai garantijai, viņš nebūtu spējis iegūt finansējumu kapitāla tirgū.
- 143 Tādējādi, pretēji tam, ko Vispārējā tiesa ir nospriedusi pārsūdzētā sprieduma 152. punktā, atsauce uz šo spriedumu nesniedz nekādu lietderīgu norādi par 2014. gada 3. aprīļa spriedumā Francija/Komisija (C-559/12 P, EU:C:2014:217) Tiesas iedibinātās vienkāršās priekšrocības prezumpcijas tvērumu.
- 144 Tāpat pārsūdzētā sprieduma 156. punktā Vispārējā tiesa nevarēja noteikt nekādas sekas attiecībā uz šīs prezumpcijas tvērumu, balstoties uz 2014. gada 3. aprīļa sprieduma Francija/Komisija (C-559/12 P, EU:C:2014:217) 97. punktā Tiesas izdarīto atsauci uz paziņojuma par garantijām 1.2., 2.1. un 2.2. punktu.
- 145 Ir gan taisnība, ka šajos paziņojuma par garantijām punktos ir vienīgi atsauce uz priekšrocību, kādu valsts garantijas saņēmējs var gūt labvēlīgāku kredīta nosacījumu formā, kā, piemēram, zemāka aizdevuma likme vai mazāk stingras prasības attiecībā uz nodrošinājumu. Tomēr Tiesas izdarītā atsauce uz minētajiem paziņojuma par garantijām punktiem bija pamatota, ņemot vērā tās lietas apstākļus, kurā tika pasludināts 2014. gada 3. aprīļa spriedums Francija/Komisija (C-559/12 P, EU:C:2014:217), kurā jautājums bija vienīgi par priekšrocību, kādu attiecīgā *EPIC* varēja gūt no garantijas, kas izrietēja no tās statusa, attiecībās ar banku un finanšu iestādēm.
- 146 Visbeidzot jānorāda, ka argumentam, ko Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 159. punktā ir gribējusi izvirzīt, balstoties uz 2014. gada 3. aprīļa spriedumā Francija/Komisija (C-559/12 P, EU:C:2014:217) – it īpaši tā 104. punktā – Tiesas paustajiem apsvērumiem, trūkst, mazākais, skaidrības. Proti, nav saprotams, kādā veidā šie argumenti apstiprinātu – kā to tomēr ir apgalvojusi Vispārējā tiesa –, ka Tiesas akceptēts vieglāks pierādījumu veids, lai noteiktu, vai netieša un neierobežota valsts garantija, kas raksturīga *EPIC* statusam, rada saimnieciska rakstura priekšrocības, ir piemērojams vienīgi aizņēmējam, kuram, pateicoties minētajai garantijai, ir piešķirta zemāka procentu likme vai kurš var sniegt mazāku nodrošinājumu.
- 147 Šādos apstākļos jāatzīst, ka Vispārējā tiesa ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, pārsūdzētā sprieduma 160. punktā nosprieždama, ka 2014. gada 3. aprīļa spriedumā Francija/Komisija (C-559/12 P, EU:C:2014:217) Tiesas iedibinātā priekšrocības pastāvēšanas prezumpcija attiecas tikai uz attiecībām, kas ietver finansējuma darbību, aizdevumu vai – plašākā nozīmē – kredītu, ko izsniedzis *EPIC* kreditors, it īpaši šīs *EPIC* attiecībām ar banku un finanšu iestādēm.
- 148 Tādējādi trešais pamats ir jāapmierina.
- 149 Tomēr jāatzīmē, ka minēto spriedumu nevar arī interpretēt tādējādi, ka šī prezumpcija varētu tikt automātiski attiecināta uz *EPIC* attiecībām ar tās piegādātājiem un klientiem bez nepieciešamības izvērtēt, pirmkārt, vai, ņemot vērā šo personu rīcību, priekšrocība, ko šī organizācija no tās var iegūt, ir līdzīga tai, ko tā iegūst attiecībās ar banku un finanšu iestādēm.
- 150 Proti, kā atzīts šā sprieduma 116. punktā, 2014. gada 3. aprīļa spriedumā Francija/Komisija (C-559/12 P, EU:C:2014:217) iedibinātā prezumpcija ir balstīta uz pieņēmumu, ka, pateicoties tās statusam piesaistītajai garantijai, attiecīgā *EPIC* saņem vai varētu saņemt izdevīgākus finansiālus nosacījumus nekā tie, kas parasti ir pieejami finanšu tirgos. Tādējādi šīs prezumpcijas piemērošana *EPIC* attiecībām ar tās piegādātājiem un klientiem būtu pamatota tikai, ciktāl šādi labvēlīgāki nosacījumi rodas arī attiecībās ar šiem pēdējiem attiecīgajos tirgos.

- 151 Tādējādi, ja Komisija vēlas piemērot šo prezumpciju, tai ir jāizvērtē ekonomiskais un juridiskais konteksts, kurā iekļaujas tirgus, kuru skar attiecīgās attiecības. Konkrēti, Komisijai ir pienākums pārbaudīt, vai tirgus dalībnieku rīcība tirgū pamato pieņēmumu par priekšrocību, kas ir analogiska tai, kāda pastāv *EPIC* attiecībās ar banku un finanšu iestādēm.
- 152 No visa iepriekš minētā izriet, ka pārsūdzētais spriedums ir jāatceļ, ciktāl ar šo spriedumu Vispārējā tiesa atcēla apstrīdētā lēmuma 1. panta 3.–5. punktu, kā arī 2.–12. pantu.

Par lietas nodošanu atpakaļ Vispārējai tiesai

- 153 Saskaņā ar Eiropas Savienības Tiesas statūtu 61. panta pirmo daļu, ja Tiesa atceļ Vispārējās tiesas nolēmumu, tā var pati taisīt galīgo spriedumu attiecīgajā lietā, ja to ļauj tiesvedības stadija, vai nodot lietu atpakaļ sprieduma taisīšanai Vispārējā tiesā.
- 154 Tā kā tiesvedības stadija neļauj taisīt galīgo spriedumu lietā attiecībā uz otrā un trešā pamata argumentiem, Tiesai lieta ir jānodod atpakaļ Vispārējai tiesai, lai šie pamati tiktu apspriesti.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 155 Tā kā lieta tiks nodota atpakaļ Vispārējai tiesai, lēmuma pieņemšana par tiesāšanās izdevumiem šajā apelācijas tiesvedībā ir jāatliek.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (piektā palāta) nospriež:

- 1) Atcelt Eiropas Savienības Vispārējās tiesas 2016. gada 26. maija spriedumu Francija un *IFP Énergies nouvelles*/Komisija (T-479/11 un T-157/12, EU:T:2016:320), ciktāl Vispārējā tiesa ar šo spriedumu atcēla Komisijas 2011. gada 29. jūnija Lēmuma 2012/26/ES par valsts atbalstu C 35/08 (ex NN 11/08), ko Francija piešķirusi publiskajai organizācijai “Institut Français du Pétrole”, 1. panta 3.–5. punktu, kā arī 2.–12. pantu.**
- 2) Nodot lietu atpakaļ Eiropas Savienības Vispārējai tiesai.**
- 3) Lēmuma par tiesāšanās izdevumiem pieņemšanu atlikt.**

[Paraksti]